

HET TOKSIKOLOGISCHE PROBLEEM "KALE INKTZWAM-ALKOHOL"

Een oud probleem waarover ik vele jaren geleden al eens schreef in *Fungus* (20: 4, 1950) en *Coolia* (13: 10, 1966). Bij het eten van *Coprinus atramentarius* gevolgd door konsumptie van alcohol kunnen allerlei onaangename verschijnselen optreden: daverende hoofdpijn, rood gezicht, versnelde hartslag e.a. Dezelfde symptomen treden op na het therapeutisch gebruik van disulfiram-tabletten (refusal, antabus) bij alcoholici met de bedoeling hen van de drank af te helpen. Ik sprak toen de hoop uit dat in de toekomst deze inktzwam nog eens als vervangmiddel van het niet geheel ongevaarlijke disulfiram zou kunnen dienen. Er werd verondersteld dat de stof uit *Coprinus* ook disulfiram zou zijn maar dan in "Coprinus-verband" wellicht ongevaarlijk zou kunnen zijn. Disulfiram is echter nooit met zekerheid geïdentificeerd. Wat ik indertijd allemaal heb beleefd met die inktzwammenkwestie heb ik kort geleden nog eens weergegeven in het Nederl. Tijdschr. Geneesk. (122: 913, 1978). De aanleiding tot het schrijven van dit "historische" artikel was het verschijnen van een referaat over de toksikologie van *Coprinus* van F.A. de Wolff, farmacoloog te Leiden (Ned. Tijdschr. Geneesk. (122: 93, 1978). Het toksine in de inktzwam blijkt geen disulfiram te zijn maar een stof die opgebouwd is uit een cyclopropanon - en een L-glutaminegroep. Het is ook al gesynthetiseerd door de Zweedse toksikologen en coprine genoemd. De Wolff schreef me later nog dat in een nieuw onderzoek werd uitgemaakt dat niet de coprine zelf de werkzame stof bleek te zijn, maar de metaboliet l-aminocyclo-propanol. De werking is waarschijnlijk wel dezelfde als van disulfiram, nl. onwerkzaam maken van het enzym aldehyde dehydrogenase, zodat verdere afbraak van het afbraakprodukt aceetaldehyde van de alcohol, wordt geremd.

De Wolff eindigt zijn referaat met de hoop en de verwachting uit te spreken dat de "kennis over coprine wellicht zal bijdragen tot de ontwikkeling van nieuwe, weinig toksische maar zeer werkzame geneesmiddelen voor de ondersteunende behandeling van alcoholisme."

Belangstellenden kunnen van mij een overdruk van mijn artikel van 1978 plus een fotokopie van het referaat van de Wolff toegestuurd krijgen.

L.S. Wildervanck